

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนประจำอำเภอและประจำกิ่งอำเภอ ในจังหวัดเชียงราย สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนสหศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 34,525 คน เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 23,705 คน และจำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10,820 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนประจำอำเภอและประจำกิ่งอำเภอ ในจังหวัดเชียงราย สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนสหศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 547 คน เป็นนักเรียนชาย 276 คน และเป็นนักเรียนหญิง 280 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

1. ในจังหวัดเชียงราย แบ่งเป็น 12 อำเภอ และ 3 กิ่งอำเภอ มีโรงเรียนสหศึกษาที่เปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายอยู่ 12 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ อีก 1 กิ่งอำเภอ คือ กิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวงยังไม่มีการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย, 2536 : อัดสำเนา) มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 27 โรงเรียนจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 6,423 คน เป็นนักเรียนชาย 3,141 คน และนักเรียนหญิง 3,282 คน ดูรายละเอียดในตาราง 1

/ ตาราง 1 แสดงจำนวนอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวนโรงเรียน และจำนวนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 ในจังหวัดเชียงราย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		รวม
		เพศชาย	เพศหญิง	
1. เมือง	5	742	689	1,431
2. แม่จัน	3	330	379	709
3. แม่สาย	1	170	167	337
4. เชียงแสน	2	169	182	351
5. เทิง	2	284	323	607
6. ป่าตาล	1	100	112	212
7. เชียงของ	3	291	298	589
8. เวียงแก่น	1	100	58	158
9. พญาเม็งราย	1	95	110	205
10. พาน	2	290	322	612
11. ป่าแดด	1	100	75	175
12. เวียงชัย	2	211	245	456
13. แม่สรวย	1	111	129	240
14. เวียงป่าเป้า	2	148	193	341
15. แม่ฟ้าหลวง	-	-	-	-
รวม	27	3,141	3,282	6,423

2. สุ่มอำเภอในจังหวัดเชียงราย (ตามข้อ 1) โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 50 โดยวิธีจับฉลาก จะได้อำเภอ จำนวน 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง เชียงของ เชียงแสน แม่จัน แม่สาย เวียงชัย และเทิง

3. สุ่มโรงเรียนโดยวิธีการจับฉลาก คือ นำรายชื่อโรงเรียนใน 7 อำเภอ (ตามข้อ 2) ซึ่งถ้าอำเภอใดมีเพียง 1 โรงเรียนก็จะนำโรงเรียนนั้นมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จะได้โรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2,217 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 1,072 คน และเป็นนักเรียนหญิงจำนวน 1,145 คน

4. สุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนที่สุ่มได้ (ตามข้อ 3) มาโรงเรียนละ 2 ห้องเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน เป็นนักเรียนชาย 210 คน นักเรียนหญิง 210 คน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนโรงเรียนที่เลือกได้ จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด เชียงราย ปีการศึกษา 2536 และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		จำนวน กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. เมืองราชวิทยาคม	185	180	30	30	60
2. แม่จันวิทยาคม	185	210	30	30	60
3. แม่สายประสิทธิ์ศาสตร์	170	167	30	30	60
4. เชียงแสนวิทยาคม	124	127	30	30	60
5. เชียงของวิทยาคม	124	131	30	30	60
6. พานพิทยาคม	182	212	30	30	60
7. เวียงชัยวิทยาคม	102	118	30	30	60
รวม	1,072	1,145	210	210	420

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการพนันของ บุษราคัม ฐานะพนัน ซึ่งแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ประสพการณ์เกี่ยวกับการพนันของผู้ปกครอง ประสพการณ์เกี่ยวกับการพนันของกลุ่มเพื่อน ประสพการณ์เกี่ยวกับการพนันของนักเรียนและ แหล่งอบายมุขในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการพนันของบุษราคัม ฐานะพนัน ลักษณะของ แบบสอบถามเป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึกและความโน้มเอียงที่จะเล่นหรือไม่เล่น การพนัน ซึ่งเป็นแบบลิเคอร์ท (Likert Type) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มี 48 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความนั้นเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข้อความทางบวก					
0 การเล่นไพ่เป็นกิจกรรมที่ให้ความ เพลิดเพลิน.....					
ข้อความทางลบ					
0 การเล่นไพ่เป็นกิจกรรมที่สิ้นเปลือง เวลา.....					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข้อความทางบวก					
0 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่ทำให้ผู้ชนะได้ เงินและผู้แพ้เสียเงินจะทำให้ผู้เล่น ตั้งใจเล่นอย่างเต็มที่.....					
ข้อความทางลบ					
0 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่ทำให้ผู้ชนะได้ เงินและผู้แพ้เสียเงินจะทำให้ผู้เล่น เอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน.....					
ข้อความทางบวก					
0 ถ้ามีการเล่นกีฬาข้าพเจ้าต้องวาง เดิมพันเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเล่น..					
ข้อความทางลบ					
0 ถ้าเพื่อนสนิทของข้าพเจ้าชวนเล่นกีฬา ที่มีการวางเดิมพัน ข้าพเจ้าปฏิเสธ ทันที.....					

วิธีการให้คะแนน มีดังนี้คือ

1. ข้อความเชิงนิมิต

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หรือบ่อยครั้งที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หรือบ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หรือบางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หรือน้อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หรือน้อยครั้งที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความเชิงนิเสธ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หรือน้อยครั้งที่สุด	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	หรือน้อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หรือบางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หรือน้อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หรือน้อยครั้งที่สุด	ให้ 5 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยของหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัด เชียงราย เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวพร้อมแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการพำนัของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าสถิติหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการพำนัของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามตัวแปรด้านเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที
5. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการพำนัของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามตัวแปรด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพำนัของผู้ปกครอง ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพำนัของกลุ่มเพื่อน และประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพำนัของนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การทดสอบค่าที (t-test)
5. การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

